

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

„Indeletnicește-te cu cititul“

(I Timotei 4, 13)

Efesul era una din cele mai vestite cetăți ale antichității. Oameni celebri își au obârșia în acest oraș și monumente de seamă îi sînt atribuite, urmele unora dintre ele ieșind la lumină prin săpăturile arheologice care se fac aici în zilele noastre.

Prosperitatea și-o datora desigur multelor ateliere manufacturiere care fîntau între zidurile ei, dar mai ales poziției sale geografice, aici încrucișându-se cele mai importante drumuri comerciale ale Asiei Mici.

În această vestită cetate a Efesului a poposit în a doua sa călătorie misionară și Sf. Apostol Pavel, unde, după o mai îndelungată vestire a lui Iisus cel înviat, a întemeiat o puternică comunitate creștină. Preoților efeseni le adresează neobositul Apostol una din cele mai calde dintre cuvîntările sale, în care le deapănă zilele de efort, de trudă ale încreștinării lor; „cum n-am tăcut nimic din cele de folos — cum însuși spune — ci v-am vestit vouă și v-am învățat pe voi, pentru că nu m-am ferit ca să vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu“, din care pricină sînt îndemnați să fie cu toată grija, să ia „aminte de voi și de toată turma întru care Duhul Sfînt v-a pus pe voi episcopi (preoți), ca să păstoriți Biserica lui Dumnezeu“, urmîndu-i pilda de corectitudine, de muncă și învățatură, „că ostenindu-vă așa se cade să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvîntul Domnului Iisus, căci el a zis: „Mai fericit este a da decît a lua“ (F. Ap. 20, 27—28. 33—35).

Efesul însă nu era numai la încrucișarea drumurilor comerciale, ci, ceea ce era foarte frecvent în vechime la astfel de așezări, el era așezat și pe „bulevardul“ — cum potrivit spune un dascăl de-al nostru — multor curente filozofice și credințe religioase de tot felul. A păstori în mijlocul unor asemenea involburări de idei era desigur un lucru anevoios, din care pricină Sf. Apostol Pavel, după prima sa captivitate romană, pune în fruntea tinerei Biserici din Efes și împrejurimi pe încercatul și bunul său ucenic și colaborator, Timotei.

Pentru a face față activității sale, Timotei nu este asistat numai de rugăciunile, de gîndul fierbinte al dascălului său, ci Sf. Pavel îi trimite și instrucțiuni directe, sfaturi practice de comportare, ba și o seamă de învățături, de care episcopul Timotei avea mare nevoie și de care, desigur, va ține seamă.

Printre sfaturile practice pe care Sf. Apostol Pavel le dă lui Timotei se cuprinde și acela de a se ocupa cu „cititul“. „Pînă cînd voi veni, indeletnicește-te cu cititul, cu povățuirea, cu învățatura“ (I Tim. 4, 13) — se adresează lui Timotei, Pavel-Apostolul.

Cititul nu era, de bună seamă, o noutate pentru Timotei, Sf. Pavel îi reamintește totuși această indeletnicire, care este de mare importanță pentru orice ființă omenească, cu deosebire pentru cine se ocupă cu învățarea altora, cum este cazul lui Timotei. Este important de reținut că, așa după cum rezultă din a II-a Epistolă către Timotei

(4, 13), printre bagajele frecvente ale „Apostolului neamurilor“ și, deci, și ale insoțitorilor săi, figurau o seamă de cărți. Vor fi fost desigur printre ele suluri biblice, dar și alte cărți sau manuscrise, cum circulau în acel timp, din care micul echipaj apostolic se adăpa în clipele de răgaz.

Sfatul pe care Sf. Apostol Pavel îl dădea acum 19 veacuri lui Timotei, episcopul Efesului, este de o mare importanță, de o mare actualitate și pentru noi, creștinii de astăzi, preoți și credincioși deopotrivă.

Mai înții de toate cititul este una dintre cele mai folositoare, mai ziditoare forme de întreținere a timpului nostru liber. „Nu este și mai de folos în toată viața omului zăbavă decît cititul cărților“ — spune Miron Costin, iar marele astronom francez Camille Flammarion mărturisește: „Am fost totdeauna dominat de plăcerea unui studiu calm“.

Cititul este apoi un mijloc de prim ordin în instruirea noastră, în dobîndirea de cunoștințe, în luminarea minții noastre, în formarea unei cit mai întinse și drepte viziuni asupra lumii, asupra fenomenelor vieții în general. „Cei ce topesc multe luminări — spune D. Cantemir — în citirea cărților, tocesc și vederea ochilor trupului, dar cei ce n-au căutat niciodată pe slove, măcar că și-au păstrat mai ascuțită vederea ochilor, însă neștiința i-a virit în întuneric și în tartarul necunoștinței“. Din astfel de motive, marele Eminescu îndeamnă: „Citește! Citind mereu, creierul tău va deveni un laborator de idei și imagini din care vei întocmi înțelesul și filozofia vieții“.

Prin lecturi sănătoase forțele noastre sufletești se pun adesea în mișcare, se încălzesc, se întăresc parcă, entuziasmîndu-ne și îmboldindu-ne spre fapte pozitive, spre creații înalte, experiență pe care o face și poetul Gr. Alexandrescu, cînd zice:

Tot ce-mi place mă aprinde, și-n minutul ce
citesc
A putea lucra întocmai deocamdată socotesc.

De asemenea, cititul, pe de o parte, ferește mințile de la preocupări meschine, josnice, care cresc la repezeală, ca buruienile, în mințile căzute în inactivitate, în lincezeală, în lenevire, iar pe de altă parte ajută la formarea noastră în duhul omeniei, la realizarea personalității noastre. „O, sfintele mele cărți — spune alit de frumos în această privință N. Iorga — pe care soarta prielnică mi le-a scos înainte, cit vă datorez că sînt om adevărat“.

Mai ales pentru a se forma și a ne forma în această direcție — ca oameni adevărați, după spusa neîntrecutului nostru istoric — era îndemnat Timotei și sîntem și noi toți îndrumați la citire. Ceea ce ajută pe creștini la această formare este, desigur, în primul rînd Sfînta Scriptură, în care toate „cite s-au scris spre învățatura noastră s-au scris“. (Rom. 15, 4). În cercetarea Sfîntelor Scripturi era sfătuit să „ră-

(Continuare în pag. 2)

Ispitirea Mîntuitorului

Postul cel Mare de 6 săptămîni al Sf. Paști ne amintește, printre altele, și de petrecerea Mîntuitorului Iisus Hristos 40 de zile în pustie. Un episod important din viața Mîntuitorului și cu larg răsunset pentru creștini, petrecut în acest interval, este și ispitirea Domnului.

Faptul istoric al ispitirii Mîntuitorului este istorisit la doi dintre Sf. Evangheliști: Matei și Luca, unde citim că atunci, adică după Botez, Mîntuitorul este dus de duhul lui Dumnezeu în pustie. Iisus nu este constrîns, nu este obligat să meargă în pustie; El o face de bună voie, consimte să meargă, cum a consimțit să săvîrșească opera de mîntuire a întregii omeniri, a consimțit să se aducă pe Sine jertfă pentru păcatele noastre. Istoria Bisericii ne-a păstrat informații, care ne arată că locul ispitirii Mîntuitorului se găsește între Ierusalim și Ierihon, nu departe de locul unde boteza Ioan. Este un loc mai ferit, pietros, cu mici ridicături, numit Pustia Carantaniei, după numărul celor 40 de zile petrecute de Iisus aici. În tot acest timp Mîntuitorul a postit și, astfel, a flămînzit. A postit pînă la epuizare. El s-a dus în pustie pentru a trăi acolo în completă înfrînare a trupului.

Prima ispitire: „De ești Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pîini“. Diavolul știa că Iisus este Fiul lui Dumnezeu; el fusese înger și toți îngerii știu acest lucru. El mai putea să afle și cu ocazia Botezului. Diavolul voia să trezească în Iisus orgoliul de a se mărturisi și lui ca fiu al lui Dumnezeu. Satana nu avea nici un drept să ispitească pe Iisus, dar el vrea ca Iisus să recunoască faptic pe satana ca superior lui. Satana apare ca o ființă caritabilă, cu o inimă duioasă, gata să ajute un suflet în suferință. El vorbește așa din perfidie și vrea să profite de faptul că Iisus era nemîncat. El nu ajută, ci provoacă la trufie. Ar fi vrut ca Mîntuitorul să spună: îți dovedesc că sînt Fiul lui Dumnezeu, ceea ce ar fi fost egal cu trufia. Mîntuitorul nu-l învrednicește de un răspuns al Său, ci îi răspunde din Deuteronom 8, 33: „Nu numai cu pîine va trăi omul“, ceea ce înseamnă că omul este alcătuit din trup și din suflet. Un suflet sănătos găsește totdeauna calea dreaptă pentru a satisface trebuințele strict necesare ale trupului și în mod obișnuit această cale este munca, cel mai bun și cinstit mijloc prin care ne putem câștiga existența.

A doua ispitire: „Atunci diavolul l-a dus la templu“. În partea de răsărit a templului din Ierusalim era o vale adîncă, unde zidul era înalt de 50 m. Aici ispitindu-l iarăși, vrînd să afle măcar acum că este Fiul lui Dumnezeu, îi cere să-și pună în primejdie viața, aruncîndu-se de la această înălțime.

După concepția creștină, omul nu are nimic al său. Toate sînt daruri primite de la Dumnezeu. Nu e voie deci să pui în primejdie ceva ce nu e al tău. Viața e un dar al lui Dumnezeu și trebuie dată înapoi la timpul potrivit, cînd El a hotărît s-o ia. Mîntuitorul care știe că viața e un dar al lui Dumnezeu, nu face ceea ce îi spune diavolul, și îi răspunde tot cu un cuvînt al Sf. Scripturi: „Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeuul tău“.

A treia ispitire: „Atunci l-a dus pe el diavolul pe un munte...“ Vîzînd că nu reușește, îl duce într-un munte înalt, de unde îi arată toate bogățiile pămîntului, pe care i le oferă în dar Mîntuitorului, numai să i se închine lui. El i le dă toate Mîntuitorului, care era adevăratul stăpîn al lor. A se închina cuiva înseamnă a-l recunoaște de stăpîn al tău și pe tine slugă, supus al lui. Diavolul recurge aici la toată perfidia sa ca să poată ademini firea omenească a Mîntuitorului. Aici

(Continuare în pag. 3)

Gînduri din Triod în postul mare

Dacă deschidem Triodul, cartea de îndrumare din timpul Păresimilor, vedem că înțelepciunea Sf. Părinți și Biserica au rînduit pomenirea, chiar de la începutul postului, a *izgonirii lui Adam din rai*. Adică, postul începe cu Adam și se încheie cu ispășirea acestei căderi, prin răstignirea lui Iisus Hristos pe Golgota. Drumul acesta nu este chiar atît de scurt.

Sînt lungi cele șapte săptămîni, prin faptele covârșitoare care se petrec în ele, cît o veșnicie! Să ne oprim numai la lucrul atît de minunat aș zice, la taina *iertării lui Adam, a înnoirii lui, a renașterii lui în Hristos*.

Lucrul acesta este atît de mare, atît de covârșitor, încît Biserica ni-l pune înainte tuturor ca o problemă pe care s-o rezolvăm fiecare pentru noi înșine:

Lepădarea de omul rob al păcatului și îmbrăcarea noastră în omul cel nou, făptura cea nouă a virtuții, a faptelor bune (Efeseni 4, 24), iată marea și minunata problemă din vremea postului și am putea zice, din vremea vieții noastre întregi.

Dar să vedem ce a pățit Adam și pentru ce a pierdut raiul pentru el și pentru întregul neam?

Rău lucru este neascultarea și lăcomia! În acest păcat a căzut Adam; da, a călcat cuvîntul lui Dumnezeu, nu s-a înfrînat!

Cu neascultarea lui Adam, păcatul a intrat în lume, încuibîndu-se și în firea noastră! (Romani 7, 21—23).

Porunca pe care a primit-o Adam în rai, de-a gusta din toți pomii, numai din pomul cunoștinței binelui și-al răului, nu, Sf. Părinți o tîlmăcesc în mai multe feluri. Astfel, Sf. Grigore Teologul zice: Pomii din rai sînt ideile dumnezeiești, iar fructul contemplația. Dumnezeu a îngăduit lui Adam să cerceteze și să cugete asupra orînduirii din univers, ca să se preamărească autorul! L-a lăsat pe Adam să cugete și asupra firii omenești, dar nu i-a îngăduit să cerceteze și să pătrundă care este ființa lui Dumnezeu, de unde și cum a adus totul din neîntîia la ființă.

Ispîtit de șarpe, Adam a lăsat toate la o parte și iscoda mereu, voind să cunoască ce este Dumnezeu, care este puterea și ființa Lui și cum ar putea ajunge și el ca Dumnezeu? cu toate că-și aducea aminte de porunca ce i s-a dat: „De vei gusta din pomul acesta, cu moarte vei muri! Șarpele zise femeii: nu, nu veți muri; dar Dumnezeu știe că-n ziua în care veți gusta, ochii vi se vor deschide și veți fi ca Dumnezeu, cunoscînd binele și răul“ (Facere 3, 3—5).

După ce Dumnezeu a făcut pe om, după chipul și asemănarea Sa și l-a încărcat cu toate podoabele, ca pe o cunună a tuturor făpturilor, a *pus omului o singură opreliște*, i-a dat *porunca înfrînării!* Iar Adam nu s-a înfrînat, nu a postit!

Greu este păcatul și grozave urmările lui! Drumul de la Adam și pînă la Hristos nu este o vie mărturie!

Apoi în Domnul Iisus, în suferința Fiului lui Dumnezeu, în răstignirea Lui pe cruce, vedem împede urmările păcatului, ale lipsei de înfrînare, ale nestăpînirii de sine, a nepostirii la timp!

Sf. Ioan Gură de Aur ne aduce pilda profetului Iona, zicînd: „Cuprinși de vifor mare și furtună, zadarnic au aruncat corăbierii în mare uneltele și lucrurile din corabie, marea continua să se involbureze, pentru că marea povară tot în pîntecele corabiei zăcea: trupul adormit al profetului, *îngreunat de apăsarea păcatului neascultării*“. „*Nimic nu este mai greu decît păcatul și neascultarea!* Sînt ca o masă de plumb“, zice profetul Zaharia (5, 7).

Această povară grozavă a păcatului a avut-o în vedere Domnul Iisus, cînd a rostit: „*Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi*“ (Matei 11, 28).

Din cele de mai sus am putut vedea că păcatul a intrat în lume din lipsa de ascultare și de înfrînare a omului. Prin ascultare și înfrînare, pînă la „moarte și moarte pe cruce“ (Filipeni 2, 8), Domnul Hristos ne-a dezlegat din blestem și din păcat, cum glăsuiește troparul din Joia Mare: „*Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii cu scump sîngele tău, pe cruce răstignindu-te, cu sulița împungîndu-te, nemurire ai dobîndit oamenilor, Mîntuitorul nostru, mărire ție!*“

Timpul postului este prilej bine venit de-a lucra și noi ceva pentru ispășirea păcatelor noastre: Rugăciunea și postul sînt armele cele mai puternice ale creștinului în lupta cu amăgirea, cu tentațiile rele sau ispitele. Cei care am primit iertare de la Dumnezeu să învățăm a

Monumente de artă și arhitectură bisericească din Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu

Sub monumente de artă înțelegem acele monumente care fie că sînt construite din lemn sau alt material, sînt mărturii și dovezi ale activității artistice a unui popor. Ele ne prezintă realitatea și viața înconjurătoare dintr-un anumit timp și loc în imagini estetice, frumoase, și pot să aparțină arhitecturii, sculpturii sau picturii. Monumente de artă nu sînt numai clădirile (bisericele) ci și icoanele zugrăvite cu măiestrie, potire, cădelnițe, uși și străni sculptate în lemn, picturile de pe zidurile unor clădiri, broderiile, xilografiile, icoanele pe sticlă, etc. Toate monumentele de artă au însă această calitate de a stîrni în sufletul nostru emoții puternice.

O ramură a artei este și arta religioasă care are un rol important în educarea credincioșilor, fiind un mijloc de înfrumusețare a locului în care credincioșii se închină lui Dumnezeu sau un mijloc de înfrumusețare chiar a cuvintelor prin care laudă pe Dumnezeu, mai ales prin cîntare. Muzica și pictura religioasă au puterea de a-l predispuce pe credincios la o mai strînsă comuniune cu Dumnezeu, de a-l face mai bun, mai evlavios, mai credincios.

Arta transilvăneană, în trecutul ei foarte îndepărtat, a fost o artă care s-a plămădit din elementele artistice străvechi ale băștinașilor și care cu timpul a ajuns la forme tot mai desăvîrșite manifestîndu-se mai cu seamă prin construcții din lemn, biserici și case din lemn, sculpturi din lemn, îmbrăcăminte lucrată cu multă măiestrie, țesături și covoare, broderii, unelte, vase de lut, pictură și lucrarea icoanelor pe sticlă.

Numai în vremurile mai apropiate de noi românii transilvăneni au putut să-și construiască biserici din piatră sau cărămidă pe care le-au împodobit cu zugrăveli și dintre care unele sînt adevărate monumente de artă.

E meritul Conducerii Arhiepiscopiei Ortodoxe de Alba Iulia și Sibiu de a ne fi oferit într-un pliant (un album cu fotografii care se poate ușor îndoi și închide asemenea unei cărți), lucrat cu multă măiestrie, cîteva dintre cele mai importante monumente de arhitectură din Arhiepiscopia Sibiului. Proiectul pliantului, distribuția și textele: Al. Bădăuță. Macheta de tipar: M. Olarian. Fotografiile: Gh. și Al. Comănescu (Combinatul Poligrafic „Casa Școlii“).

Monumentele reproduce în acest pliant „desfășoară în imagini și text — principalele construcții de artă și arhitectură bisericească, cum și unele biserici de mir, din Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu: eparhie care descinde și înfățișează (în chip direct) Mitropolia Ardealului, a cărei întemeiere — pe teritoriul transilvan — datează de la finele veacului al XIV-lea“.

Pe coperta primă a pliantului ne este înfățișată Catedrala Mitropoliei din Sibiu, iar pe coperta a doua: Catedrala Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania de la Alba Iulia.

Vederile care se asociază pe cele două fețe ale pliantului ne arată unele monumente de arhitectură și artă bisericească transilvăneană.

Ne sînt prezentate în afară de catedralele amintite și biserica Mănăstirii „Brîncoveanu“ (din Simbăta de Sus), biserica „Sf. Nicolae“ (din Scheii-Brașovului), biserica „Sf. Treime“ din Blaj, Iconostasul din Capela Reședinței Mitropolitane, frumos sculptat în lemn, biserica de lemn din Tg.-Mureș, biserica nouă din Blaj, biserica de lemn a mănăstirii „Sf. Ilie“ din Toplița, apoi biserica „Arhangheliu Mihail și Gavril“ din Mediaș și Catedrala din Sighișoara. Ne mai sînt prezentate: Centrul Eparhial, Reșe-

dința Mitropolitană, Institutul Teologic, biserica din Gheorgheni, biserica „Bunavestire“ din Brașov și biserica veche din Rășinari, „Sf. Nicolae-Brîncoveanu“ din Făgăraș, biserica „Sf. Gheorghe din Tirnăveni, capela din Tușnad, „Sf. Treime“ din Reghin, „Sfinții Arhangheli“ din Ocna Sibiului, suita lor terminîndu-se cu biserica „Sf. Ioan Botezătorul“ din Săliște.

Toate aceste monumente sînt „rodul istoric al unui frămîntat trecut și deopotrivă al darurilor creatoare native ale poporului“, de pe întreg cuprinsul Transilvaniei. Toate aceste monumente sînt așezate „într-o regiune de mari frumuseți naturale și originale manifestări etnografice“. Acestea împreună cu alte prețioase creații de artă populară, de arhitectură străveche, ne vorbesc despre timpurile îndepărtate ale formării noastre ca neam și sînt o mărturie grăitoare a tradițiilor și gustului artistic al poporului nostru transilvănean. Prin șirul de monumente străvechi, al căror lanț îl continuă, ele sînt mărturii grăitoare ale dăinuirii noastre din vechime pe aceste meleaguri, sînt monumente vii ale istoriei poporului nostru.

Al. Moisiu

„Indeletnicește-te cu cititul“

(Urmare din pag. 1)

mină“ și Timotei, intrucît le cunoștea „din pruncie“ și prin ele putea să se „înțeleptească“ spre „îndreptare“, „ca omul lui Dumnezeu (creștinul) să fie desăvîrșit și gata la orice lucru bun“ (II Tim. 3, 15—17). Citînd Sf. Scriptură însă, creștinul adevărat va ține seamă că ea nu se „dezleagă după bunul plac al fiecăruia“ (II Petru 1, 20), adică după cum ar încerca să ne învețe unii sau alții care nu au nici o chemare în acest sens, ci vom ține seamă de tîlmăcirile Bisericii noastre, singura îndreptățită să ne tilcuiască corect Sf. Scriptură.

Ba mai mult, pentru a ne forma o credință cât mai luminată este necesar să citim și alte cărți, cit de multe, din care, după îndemnul Sf. Vasile cel Mare, vom culege, întocmai ca o albină, ceea ce este de real folos, spre zidirea noastră sufletească.

Citirea Sf. Scripturi și a altor cărți de luminare și înălțare sufletească este necesară pentru mai buna cunoaștere a rostului și îndatoririlor noastre creștinești în această lume, căci, după cum ne învață Sf. Ioan Gură de Aur, la dreapta judecată „vom da răspuns și de neștiință, cînd acea neștiință este neiertată. Cînd tu ești în neștiință — spune Sf. Părințe — de cele ce nu sînt cu puțință a le ști, nici o învinovățire nu ți se va aduce. Dar cînd îți sînt cu puțință și încă cu multă ușurință (să le cunoști), atunci vei fi pedepsit cu pedeapsa cea mai grea“. Este vorba aici de toate căile pe care putem ajunge la cunoașterea binelui, la ceea ce avem de înfăptuit bun și ziditor în această viață, căi pe care, din negrijă, nu le luăm totdeauna în seamă. Dar, după cum vedem, pentru această negrijă a noastră vom răspunde înaintea Dreptului Judecător.

*

„Indeletnicește-te cu cititul!“ — este unul dintre sfaturile scrise pe care Sf. Apostol Pavel le dădea locțiitorului său din Efes, din marea grijă pentru deplină formare a lui Timotei și pentru munca deosebită pe care acesta o avea de desfășurat în calitatea sa de episcop.

Din cîte am putut desprinde însă din rîndurile de față, acest sfat ne este, deopotrivă, adresat și nouă, creștinii de astăzi, citirea cărților bune, de zidire, fiind o cale dintre cele mai potrivite de folosire a timpului nostru liber, de luminare și înălțare sufletească, de îndemn spre înfăptuiri frumoase și folositoare, nouă și obștei în care trăim.

Prof. Gh. Secaș.

Diacon Gh. Papuc

„Cîntare României“

Legea sfință a unui popor în lume este cuprinsă în: unitatea, libertatea și independența lui. Cu cât mai mult sînt încălziți fiii unui popor de năzuința împlinirii acestor culmi istorice, cu atât ei își pot realiza mai deplin puterile lor creatoare.

Poporul român a avut, de la începutul său daco-roman, dorul nestăvilat după unitate, libertate și independență. Conștiința unității lui naționale, însoțită de aceea a unității culturale, economice și politice, a fost farul călăuzitor de-alungul vremurilor.

Nici o vrăjmășie din afară, nici o asuprire sau ispită lăuntrică n-au putut stinge această flăcără. „Unitatea națională — scria la anul 1848 înflăcăratul patriot Nicolae Bălcescu — este chezașuirea libertății, este trupul trebuincios al unui neam, pentru ca sufletul său să nu piară, să nu amorțească“.

Pentru această unitate națională, pentru iubirea de pămîntul moșilor și strămoșilor — nu pentru alt pămînt — au trăit, au muncit, au suferit și au murit atîtea generații de înaintași.

„Pentru dînsa Mircea cel Bătrîn și Ștefan cel Mare se luptară toată viața lor îndelungată și traseră asupra lor năvălirea îngrozitoare a turcilor, pentru dînsa Mihai cel Viteaz cade ucis în cîmpul Turda, pentru dînsa, Șerban Cantacuzino bea otravă, pentru dînsa Horia moarte cumplită pe roată suferă“. Zămislită în inimi de la începuturile existenței noastre ca popor, ea se tălmăci în cuvinte, prinse rădăcini și se împlini din ce în ce mai rodnic cu veacurile, prin fapte de eroism, pînă în zilele noastre.

Întreagă această dăruire pe altarul ideii de unitate națională, nestinsa flăcără a iubirii de patrie, aprinsă în mințea și inima poporului, revărsată în slove de aur prin pîna celor mai aleși purtători de condei, este adunată de către Editura pentru literatură și publicată în anul 1967, într-un volum de antologie, intitulat atît de frumos și sugestiv: „Cîntare României“.

Din acest volum ne convingem încă o dată că graiul românesc scris, de la începuturile lui, în predoslovii de Cazanii și cărți religioase, în cronici sau în opere literare, sau prin circulația lui orală, în doine, balade și cîntece, pe întreg cuprinsul locuit de români, unul și același, a fost un factor hotărîtor în păstrarea conștiinței unității naționale.

De aceea s-au năpustit mai cu seamă rigoarele asupritorilor asupra graiului românesc, păstrat cu dirzenie, precum spune într-una din poeziile sale G. Coșbuc:

„Să ne vremuiască traiul
Cîți dușmani avem pe lume
Graiul ni-l cereau anume
Să-l lăsăm“.

Volumul: „Cîntare României“ cuprinde tocmai această mărturisire a conștiinței de unitate națională, izvorită din mințea și inima unor fii ai poporului.

Coresi, Varlaam și Simion Ștefan prin predosloviile cărților religioase, cronicarii: Grigore Ureche, Miron Costin, Stolnicul Cantacuzino, Dimitrie Cantemir; reprezentanți ai școlii ardelenice: Samuil Micu, Petru Maior, Gheorghe Șincai, Timotei Ciparu; cei dinții scriitori: D. Bolintineanu, Al. Odobescu, N. Gane, B. P. Hașdeu, Iosif Vulcan, Ion Slavici; clasicii literaturii noastre în frunte cu nemuritorul Eminescu, lîngă care se aliniază: Al. Vlahuță, V. Alecsandri, Xenopol, Duiliu Zamfirescu, Delavrancea, George Coșbuc, N. Iorga, O. Goga, M. Sadoveanu, I. Agârbiceanu, Liviu Rebreanu, Lucian Blaga, Tudor Arghezi și alții sînt prezenți în acest volum cu opere ale lor, dintre cele mai reprezentative, închinare poporului, închinare patriei.

În ele sînt înfățișate frumusețile patriei, luptele poporului pentru unitate, libertate și inde-

pendență. Mărturisesc în slove măestre izbinzile cauzei drepte a poporului român, se fac ecoul înfăptuirilor din vremea lor, cinstesc virtuțile și faptele înaintașilor, mobilizează și țin vie conștiința unității naționale. Antologia „Cîntare României“ este un adevărat catehism al ideii de unitate națională, scris și mărturisit de oameni ai gândului și ai scrisului. Lectura lui este emoționantă și înălțătoare ca o rugăciune. Această carte se cuvine citită în seri de iarnă, la gura sobei, șezători și la căminele culturale, ca să fie nemuritoare vrerea făptuitorilor marilor năzuințe ale poporului și să se lege de împlinirile zilelor noastre, după cum spune poetul:

„Ba ridică mîndra frunte
Și-nainte
Fă din gîndul tău o punte
Ca să legi cu bărbăție
Timpul vechi, cu noul trai“

În ultima vreme au apărut în librării o seamă de lucrări de antologie. Amintim: Antologia folclorului din Transilvania, din Muntenia și Oltenia, antologia poeziei lirice și altele, în care se înfățișează creația bogată și multilaterală a poporului nostru, dar în care se vede și indestructibila lui unitate de gândire și simțire.

Recomandăm aceste lucrări cetitorilor, iar bibliotecile parohiale au prilejul să se îmbogățescă cu opere în care circulă de veacuri simțirea și puterea creatoare a poporului nostru: căci în ele bate inima țării, inima uriașă care nu s-a înșelat niciodată, cum spune atît de plastic M. Kogălniceanu. Aceasta cu atît mai virtuos, cu cît credincioșii Bisericii noastre au fost și sînt aproape de inima patriei.

Pr. V. Coman

Ispitirea Mîntuitorului

(Urmare din pag. 1)

diavolul vorbește ca proprietar, îi amintește de toate împărățiile lumii, cu strălucirea lor și, făcîndu-se pe sine stăpîn al lor, le oferă Mîntuitorului. Diavolul este mărinimos, generos pentru un singur gest: ca Iisus să se închine lui, să fie supus lui; dă tot ca să cîștige tot, dă tot, el care nu are nimic. Mîntuitorul îi răspunde în cuvinte care lasă să se vadă indignarea, revolta acumulată și de la ispitirile anterioare: „Mergi înapoia mea satano!“ Astfel diavolul pleacă înfrînt, iar ingerii veneau și îi slugeau lui Iisus. A sluji cui va înseamnă a-i pune la dispoziție ceea ce-i lipsește, în cazul Mîntuitorului cele necesare hranei.

Mîntuitorul s-a intrupat cu scopul de a restabili armonia care a fost între Dumnezeu și om la zidirea lumii. Dumnezeu l-a creat pe om și omul știa acest lucru, de aceea îi era recunoscător. Raportul acesta de armonie dintre Dumnezeu și om a fost stricat prin păcat. Mîntuitorul s-a intrupat, s-a făcut om ca să impace pe Dumnezeu cu omul, ceea ce înseamnă a lupta cu dușmanul lui Dumnezeu, cu tatăl răului, cu diavolul, acesta fiind și scopul întregii ispitiri. Mîntuitorul luptă pe față, direct cu diavolul. Satana întîlnește în luptă o ființă omenească pe care nu o poate cînti de pe poziția sa de statornică alipire față de bine, față de Dumnezeu. Diavolul folosește orice încercare pentru a înfrînge acțiunea de dezrobire sufletească pe care Mîntuitorul o va împlini pe pămînt.

Sf. Evangheliști, prin istorisirea acestui episod, ne dovedesc încă o dată, că Iisus din Nazaret este o ființă incoruptibilă, un suflet pe care nu-l poți frînge. Cititorii acestui episod vor putea să-și dea seama că Mîntuitorul Iisus Hristos nu este numai Dumnezeu adevărat, ci este și om adevărat în afară de păcat; postește, își înfrînează trupul pînă la epuizare, suferă de foame și totuși rezistă ispitei.

Sîntem în vremea postului și postul ne cheamă la abținere de la anumite mîncări și de la orice rău. În această luptă a noastră, de înfruntare a relelor, ispitirea Mîntuitorului, triumful asupra ei, ne dă un puternic imbold în lupta noastră împotriva răului.

În toate să urmărim deci Mîntuitorului, care ne-a arătat că răul, ispitele de orice fel pot fi învinse și că cele bune trebuie să împodobească viața noastră.

M. Cristea

Informații

Într-o importantă declarație, Biroul executiv al Consiliului Național al Bisericii din Statele Unite ale Americii a cerut guvernului american să-și schimbe politica, deschizînd calea către o pace mondială, bazată pe dreptate.

Printre obiectivele pe care trebuie să le îndeplinească guvernul, declarația enumără: Oprirea bombardamentelor asupra Republicii Democrate Vietnam, ca prim pas spre o pace negociată, admiterea R.P. Chineze în O.N.U., crearea condițiilor care să permită colaborarea între Statele Unite și țările socialiste etc.

*

Sîmbătă 16 martie a. c., I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae a primit vizita dlui consilier de legație, Dr. Wekehard Hallensleben, de la Ambasada R. F. a Germaniei în Republica Socialistă România. La primire au asistat P. C. Vicar Tr. Belascu, precum și P. C. consilieri de la Centrul Arhiepiscopesc și P. C. rector și doi profesori de la Institutul nostru Teologic.

După ce a vizitat Reședința mitropolitană, Institutul Teologic Universitar, cu biblioteca și aula, și Catedrala mitropolitană, oaspetele a mulțumit călduros pentru cîntea ce i s-a făcut de a fi primit de I. P. S. Sa, exprimîndu-și, totodată, deosebita impresie pentru felul în care se desfășoară viața culturală la noi în țară, pentru ceea ce a văzut la Centrul nostru Arhiepiscopesc și în general în întreaga noastră Patrie.

*

În 14 martie 1968 P. C. prof. pens. Ilie Beleuță, fost profesor la Institutul Teologic de grad universitar din Sibiu, unde a desfășurat o rodnică și îndelungată activitate în cadrul catedrei de Istorie bisericească, a împlinit venerabila vîrstă de 90 ani.

Din încredințarea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, evenimentul a fost subliniat în chip deosebit atît în cadrul Institutului Teologic, unde P. C. prof. Dr. Sp. Cîndea a vorbit studenților — vineri 15 martie a. c. la ora de educație patriotică — despre personalitatea sărbătoritului profesor, ca om al muncii perseverente, al credinței strămoșești și al simțămîntelor patriotice, cît și în Catedrala mitropolitană, Duminică 17 martie a. c., cu prilejul predicii de la Sf. Liturghie, cînd P. C. prof. Dr. M. Șesan s-a ocupat în cuvîntul său și de personalitatea P. C. prof. pens. Ilie Beleuță, acum la această frumoasă aniversare a nouă decenii de viață.

*

Duminică, 24 martie 1968, în Catedrala noastră mitropolitană din Sibiu a avut loc, după Sf. Liturghie, parastasul de un an pentru adormitul în Domnul, arhiereul Teodor Scorobeț.

Parastasul a fost slujit de I. P. S. Mitropolit Nicolae, înconjurat fiind de un sobor de preoți și diaconi. Erau de față membrii familiei, cunoscuți și credincioși.

La sfîrșit, Inaltul Arhipăstor a rostit un scurt cuvînt comemorativ, schițînd viața arhiereului Teodor, răposat în 25 martie 1967, și subliniind activitatea sa pe tărîm bisericesc și patriotic.

„Lucrarea lui este pentru noi un îndemn de a fi legați de altarele străbune, de Biserica noastră Ortodoxă, și de Patria noastră scumpă, ajutînd omenirea să fie pace și înfrățire în lume“ — a spus în încheiere I. P. S. Sa.

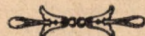
Doamne, mă binecuvîntă!

Din adîncul ființei mele
Se ridică pin-la stele
Curcubeu de rugă sfință:
Doamne, mă binecuvîntă!

Tu, atoatevăzătorul,
Vezi-mi truda, vezi-mi dorul
Ceas de ceas cum mă frămîntă:
Doamne, mă binecuvîntă!

Cel ce ești din fire bun
Și-mi ști gîndul făr-să-l spun,
În iubirea Ta preasfință
Doamne, mă binecuvîntă!

Pr. N. Lungu

Fiți uniți și trăiți în pace

Puterea unui singur om este în general șubredă, mai ales când nu este unită laolaltă cu a altor oameni, asemenea snopului de grâu. Ce înseamnă un strop de apă pe pământ? O nimica toată! Pe când milioane și milioane de stropi dau naștere la riuri și fluvii temătoare. O pildă a înțeleptului din vechime, Esop, ne va fi grăitoare în această privință. Odată, un biet bătrîn, se gădea la moarte, că o să vină într-o zi pe neașteptate și chiar nu e sigur nici de ziua de mâine, și-a adunat feciorii în preajma sa și le-a vorbit astfel: „Dragii mei fii, eu nu mai am mult timp de trăit și moartea cea nemiloasă mă va răpi din mijlocul vostru. Vedeți mănunchiul acesta de săgeți, care sînt legate strîns împreună? Ei bine, ia să vă văd puterea, ia rupeți-l imediat, băieții mei“. Băiatul cel mare s-a străduit mult și bine ca să-l rupă, dar a fost zadarnic. Și de mare necaz feciorul cel mare a luat cuvîntul și a zis așa: „Tată să-ncerce alții, căci eu nu mă simt în stare să fac acest lucru! Fiul ai doilea s-a opintit și el, la rîndul său, din toate puterile, fără nici un rezultat oarecare. Și prîslea, feciorul mai mic în vîrstă, s-a chinuit din răputeri dar în zadar i-a fost tot chinul, prin faptul că maldărul a rămas tot întreg și de nebiruit. Nici măcar o singură săgeată nu s-a clintit din locul ei, așa de bine erau legate la un loc, toate săgețile din mănunchi.

— „Vai, ce slăbănogi mai sînteți, fiilor! le-a spus bătrînul; acum să vedeți, ce poate la nevoie, chiar și neputința mea“. Ei au crezut că se ascunde cumva vreă glumă, dar tatăl lor cel bătrîn a desfăcut mănunchiul și a rupt săgeată cu săgeată, rînd pe rînd, în văzul lor.

— „Ați înțeles feții mei, că această pildă vă îndeamnă să trăiți în mare dragoste, să viețuiți în deplină armonie, în pace adevărată și mai ales în mare și strînsă unire, care e o forță de mare preț în viața voastră cea de toate zilele. Unirea, dragii mei, este mare putere, pe pămînt! Bătrînul, tot timpul cît a mai zăcut în pat, nu le-a mai spus nimic; dar ajungînd el la capătul vieții și-a mai chemat odată băieții săi cei scumpi și le-a zis cu limbă de moarte: „Mă duc din lumea asta, într-o altă lume, dincolo, în ceruri, unde bunii mei strămoși s-au dus fiecare la rîndul său. Făgăduiți-mi cu toții că veți trăi între voi ca niște adevărați frați, buni și iubitori; că veți fi uniți între voi, așa precum se cuvine, ca și mănunchiul de săgeți. Eu plec pe calea băttătorită de mii și mii de vieți omenești și vreau să vă las în pace, în dragoste și într-o unire și armonie desăvîrșită“.

Invățătură: Unirea în viață este o sfîntă și scumpă comoară. Ea nu poate fi biruită de nimeni, așa de puternică este! Marele nostru poet Alecsandri ne învață astfel:

„Unde-i unul nu-i putere, la nevoi și la durere; dar

Unde-s doi puterea crește și dușmanul nu sporește“.

Dragii mei, fiți și trăiți în pace, în armonie și-n dragoste cu toții.

Prel. de Pr. V. A. Bassarabin

Gînduri la Sfintele Evanghelii

Duminica II-a din post — a Sfîntului Grigore Palama

Evanghelia: Marcu 2, 1—12; Apostolul: Evrei 1, 10—2

OBSTACOLELE MINTUIRII

„Prin spărtură au pogorît patul, în care zăcea slăbănogul“ (Marcu 2, 4).

Se află în credința creștină învățătura, că: *Dumnezeu este pretutindenea*, nu numai în ceea ce ne se pare nouă a fi spațiu gol, dar și în însăși structura lucrurilor. Că: „De mă voi sui la cer, Tu acolo ești; de mă voi pogori la iad și acolo ești“ (Psalm 138, 4).

Dar dacă Dumnezeu este pretutindenea, pătrunzînd lucrurile și depășindu-le, cum se înțelege: *depărtarea omului de Dumnezeu*? Cum mă pot depărta de ceva și de cineva, care e în mine, în mod substanțial?

Intr-un singur fel: *prin păcat*.

Păcatul creează în om nefirescul, că Dumnezeu e în el, dar nu-l hrănește și nu-l ajută, pentru că omul nu-l solicită; păcatul e pînza morală, nu substanțială, care se țese între om și Dumnezeu, „acoperișul“ și „mulțimea“, care erau între Iisus și cei patru din evanghelia de azi, care purtau pe brațele lor un slăbănog; păcatul

Sîmbăta sau Duminica?

În Vechiul Testament se spune că Dumnezeu a dat ca zi de odihnă ziua a 7-a. Nu știm care zi a fost sărbătorită ca ziua a 7-a pînă la Moisi. Sîmbăta e așezată prin Moisi ca zi a 7-a în amintirea eliberării poporului evreesc din robia Faraonului. Putem spune chiar că tot Vechiul Testament de la prorocul Moise încoace — e străbătut de această poruncă.

Dar Vechiul Testament a fost numai „umbra legii“, un pedagog, un călăuzitor la Hristos, un pregătitor pentru Noul Testament. „Așadar, legea (V. T.) a fost pentru noi o călăuză care să ne ducă la Hristos ca să ne mîntuim prin credință, iar după venirea credinței nu mai sîntem sub povăta călăuzii, căci prin credință în Iisus Hristos toți sîntem fiii lui Dumnezeu“ (Galateni 3, 24—27). Prin urmare Noul Testament e continuarea și completarea Vechiului Testament. „Căci n-am venit să stric legea — zice Domnul — ci să o plinesc“ (Matei 5, 17), adică să o completez. Și plinirea s-a făcut și în privința sărbătoririi zilei de odihnă. După venirea Mîntuitorului nu mai putem rămîne și nu ne mai putem întoarce la rînduile legii vechi.

Cuvîntul „duminică“ îl avem din limba latină, de la „dominica dies“ care pe înțelesul nostru însemnează „ziua Domnului“. Numele de „duminică“ îl aflăm pomenit în Apocalipsa Sf. Apostol și Evanghelist Ioan, care la cap. 1, v. 10 spune: „Am fost în duh într-o zi de duminică“, cînd i s-a poruncit să scrie cartea și să o trimită bisericilor. Altcum în tot Noul Testament i se zicea „ziua întii“ a săptămîinii sau „ziua una a sîmbetelor“. (Evreii nu aveau nume speciale pentru zilele săptămîinii, ci le numărau: ziua întii, a doua... a șaptea, iar săptămîinii întregi i se zicea sîmbete). Dacă știm acestea, vom înțelege că Domnul Iisus Hristos a schimbat sîmbăta cu Duminica.

„În vremea aceea a trecut Iisus într-o sîmbăta prin sămănturi, iar ucenicii lui au flămînzit și au început a rupe spice și a mîncă; fariseii văzînd aceasta au zis către dînsul: Iată ucenicii tăi fac ceea ce nu se cade a face sîmbăta“. Domnul le dovedește că greșesc, spunîndu-le: „N-ați cetit în lege, că preoții (voștri) dezleagă în biserică — sîmbăta și nu sînt vinovați? Vă spun însă, că aicia (între voi) se află Acela care e mai mare ca biserică și n-ați osîndi pe niște nevinovați, căci Fiul Omului este domn sau stăpîn și al sîmbetei (Matei 12, 1—8). Și a intrat în sinagogă. Acolo se afla un om cu mîna uscată. Și a zis către acela: Întinde-ți mîna; și a întins-o și s-a făcut sănătoasă ca și cealaltă (Matei 12, 10—13).

„Sîmbăta s-a făcut pentru om, nu omul pentru sîmbăta: căci Fiul Omului este domn și al sîmbetei“ (Marcu 2, 27—28). Tot într-o sîmbăta învață El în una din sinagogi și era acolo o femeie care de 18 ani avea duhul neputinței și era girbovă și de loc nu se putea ridica în sus. Văzînd-o Iisus a chemat-o la El și i-a zis: Femeie, te-ai izbăvit de neputința ta și a pus „mîna peste ea și ea s-a ridicat îndată slăvind pe Dumnezeu. Iar căpetenia sinagogii mîniindu-se, că Iisus a vindecat-o sîmbăta, a zis către popor: Sînt șase zile în care se cade să lucreți; în acelea să veniți și să vă vindecați iar nu în ziua sîmbetei. Și răspunzînd Domnul a zis: Făfarnice, oare nu desleagă de la iesle fiecare dintre voi boul sau asinul în ziua sîmbetei și-l duce de-l adapă, dar această fiică, pe care satana a legat-o acum optsprezece ani nu se cădea a se dezlega de legătura ei în ziua sîmbetei“ (Luca 13, 10—16).

Orbul din naștere e vindecat de Domnul tot sîmbăta (Ioan cap. 9). E ridicat și dus la judecata sinedriului unde i s-a cerut să declare, că Iisus e un păcătos. Căci ziceau cătră el unii dintre farisei: *Omul acesta nu e de la Dumnezeu, pentru că nu ține sîmbăta* (9, 16), dar nu le face pe plac și e dat afară din sinagogă (din comunitate). Iisus, găsindu-l, i-a zis: Crezi tu în Fiul

ridică și fortifică obstacolele mîntuirii, în fața tuturor celor ce-și poartă pe brațe tristul și chinuitul slăbănog: *sufletul*.

Există o putere, care să facă spărtură în acest obstacol al mîntuirii?

Răspunde sfînta evanghelie de azi, prin cuvintele: „Văzînd credința lor, a zis slăbănogului...“

Dar roada ei nu este numai acest negativ: spargerea și înlăturarea păcatului, ci *credința* duce la cucerirea pozitivă, după care aleargă tot sufletul creștinului: „Iartă-se ție, păcatele tale!“

Pr. Zosim Oancea

lui Dumnezeu? Cred, Doamne“, și i s-a închinat. Sinedriul deci îl declară pe Mîntuitorul om păcătos, care nu e de la Dumnezeu „*pentru că nu ține sîmbăta*“. Tot sîmbăta a înviat pe Lazăr din Vitania, iar o călcare a poruncii V. Testament.

În schimb în ziua una — întia — a sîmbetelor intra triumfal în Ierusalim. E Duminica Floriilor. Într-o a sîmbetelor a săvîrșit și cea mai mare minune: *Invierea Lui din morți*. Toți patru sfinți evangheliști ne spun la fel că s-a petrecut în ziua întii, nu sîmbăta; „cînd se lumina spre una a sîmbetelor“ (Matei); „foarte de dimineață în ziua una a sîmbetelor“ (Marcu); la mîncare adîncă în cea una a sîmbetelor (Luca); în ziua cea dintii a săptămîinii (Ioan). În ziua aceasta s-a arătat înviat Mariei Magdalena celor 10 apostoli și lui Luca și Cleopa în drum spre Emaus și în casa din acel sat săvîrșind în fața lor cea dintii Sf. Liturghie după legea cea nouă. Tot în ziua cea dintii a săptămîinii s-a arătat din nou Sfinților Apostoli, încredințînd pe Toma că e Domn și Dumnezeu. La cincizeci de zile după strălucita Lui înviere, Duhul Sfînt se coboară în formă de limbi de foc peste Sf. Apostoli *într-una a sîmbetelor*, adică în zi de Duminică.

În fiecare zi una a sîmbetelor de aici încolo toți cîți l-au cunoscut, l-au ascultat, l-au urmat pe Domnul și toți cîți au crezut în El, se adunau la *frîngerea pîinii* (Sf. Liturghie), porunca Lui de la Cina Cea de Taină: „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea“ (Luca 22, 14). „Și erau neobosiți în ascultarea învățăturii apostolilor, în împărtășire, în frîngerea pîinii și în rugăciune“ (Fapte 2, 42). „Iar în ziua întii a săptămîinii, adunîndu-se ucenicii (credincioșii) pentru frîngerea pîinii, Pavel a lungit cuvîntul pînă la miezul nopții“ (Fapte 20, 7).

S-ar mai putea aduce și alte dovezi din Sf. Scriptură și Sf. Tradiție, că ziua cea dintii a săptămîinii adică Duminica a înlocuit ca zi de sărbătoare, de trăire duhovnicească, ca și de odihnă și de sfințire prin faptele noastre cele bune ziua sîmbetei din Vechiul Testament. Ba mai mult. Putem spune că sîmbăta din V. T. a prefigurat, a constituit un simbol al Duminicii noastre de astăzi. Căci așa cum sîmbăta a fost închinată amintirii izbăvirii poporului evreu din robia faraonului egiptean, la fel Duminica creștină exprimă sau simbolizează eliberarea noastră a tuturor prin Iisus Hristos din robia faraonului spiritual, adică a diavolului, a morții sufletești. De aceea, de aproape 2000 de ani creștinii adevărați ca „zi a șaptea“ (Ies. 20, 8—10) țin Duminica nu sîmbăta, cinstind astfel pe Cel ce a spus și a dovedit că e Stăpîn și al sîmbetei cu putere de a o schimba.

În felul acesta, pentru noi creștinii porunca a patra din Decalog prin plinirea adusă de Mîntuitorul s-a modificat în: „Adu-ți aminte de Ziua Domnului și o cinstește pe ea“.

G. M.

† Preotul Ioan Ciungu

În ziua de 11 decembrie 1967, după o grea suferință, împărtășit cu Sf. Taine, a adormit în Domnul preotul pensionar Ioan Ciungu, din parohia Scorei, protopopiatul Sibiu.

Născut în 8 iulie 1885, urmează școala elementară în satul natal, gimnaziul la Făgăraș și Sibiu și Seminarul Teologic la Blaj. În anul 1907 se căsătorește cu Paraschiva Ciungu din Scorei. Mai tîrziu e hirotonit și numit preot în satul natal, unde păstorește vreme de 40 de ani.

Ca familist a fost tată a 4 copii: Maria, Victoria, Ioan și Elena. Ca preot s-a silit să fie un gospodar bun al parohiei, avînd mai multe realizări în această privință.

Prohodirea s-a săvîrșit în ziua de 14 decembrie 1967, în Biserica parohială, de către P. C. prot. al Sibiului, Nichifor Todor, asistat de C. preoți: Vasile Vasu (Arpașul de jos) și Ioan Hampu (Scorei).

La sfîrșitul slujbei, P. C. protopop rostește un cuvînt de învățătură dogmatică asupra vieții și morții, apreciînd totodată activitatea adormitului preot I. Ciungu. Au cuvîntat de asemenea C. preoți V. Vasu și I. Hampu, subliniînd rolul preotului în viața parohiei și a credincioșilor.

Inconjurat și petrecut de membrii familiei, rudeni și credincioși din parohie, trupul neînsuflețit al preotului Ioan Ciungu a fost așezat spre veșnică odihnă lingă Biserica pe care a slujit-o o viață întreagă.

Dumnezeu să-l ierte și să-i facă parte cu aleșii Săi.